

Scénář ZŠ VIDEČSKÁ

Úvod: SOFIE

S naším pamětníkem jsme se setkaly online, přesto bylo vyprávění velmi poutavé. Nejvíce ze všeho nejvíce nás zaujalo dětství pana Čegana.

Vstup 1 AMÉLIE

Pan Josef Čegan se narodil do smíšeného manželství čecha a Němky roku 1942 ve Studénce

Josef Čegan

Narodil jsem z trojčat. Pan doktor mamince říkal, že se jí narodí jen dvojčata. Narození mé sestry bylo překvapením i pro porodní bábu. Trojčata byly v té době neobvyklé, takže se na nás přišla podívat paní hraběnka ze zámku z Nové Horky. U mé sestry se po porodu nepočítalo s přežitím, takže ji dali do trouby ale našťastí přežila. Inkubátory tehdy nebyly.

Vstup 2 TEREZA

Na konci války byla rodina vyslána k odsunu, protože tatínek byl opět v nemocnici a maminka byla sudetská Němka.

Josef Čegan

Pamatuji si, že jsme byli v Mohelnici v nějaké rozbité lékárně a jedl jsem takové černé bonbony. Z domu, ve kterém jsme byli tehdy umístěni nás narychlo přestěhovali a noc na to v něm došlo k výbuchu. Měli jsme štěstí. Tatíka nás totiž po návratu z nemocnice hledal. Našel nás a odvezl domů.

Vstup 3 MARKÉTA

Tatínka téměř neznal. Tatínek byl totiž hodně nemocný. Měl leukémii a býval často v nemocnici.

Josef Čegan

Na tatínka si pamatuju jen dvakrát. Poprvé, když nás stěhovali do bytu v dělnické kolonii. A podruhé, když přišel z nemocnice a nutil nás při jídle sníst všechny drobky. Více vzpomínek na tatínka nemám.

Vstup 4 SÁRA

Bydleli v cukrovaru ve Studénce a později se přestěhovali se do Butovic do dělnické kolonie. Z cukrovaru se odstěhovali, kvůli otřesným podmínkám. Butovice byly tehdy čistě německá vesnice.

Josef Čegan

Když jsme bydleli v cukrovaru. Tatínek byl opět v nemocnici. Sousedčina dcera našla nevybuchlý granát a přinesla ho k nám do kuchyně a začala si s ním hrát. Granát vybuchl a všechny nás poranily střepiny. Zachránila nás maminka, která nás odhodila stranou těsně před výbuchem.

Vstup 5 SOFIE

Po výbuchu granátu byla maminka pana Čegana obviňována úřady, že se špatně stará o děti.

Vstup 6 AMÉLIE

Tatínek pana Čegana měl při hledání nového bydlení problémy s komunisty..

Josef Čegan

Když šel tatínek žádat o bydlení na úřad. Tak mu jeho dobrý kamarád řekl: "Ty nezasloužíš nové bydlení, ale kulku mezi oči, protože máš němku". Tatínek z toho byl naprosto zničený.

Vstup 7 TEREZA

Rodina pana Čegana neměla žádné peníze. Tím, že byl tatínek skoro pořád v nemocnici zůstala rodina prakticky bez prostředků.

Josef Čegan

Když nám bylo necelých šest roků, tak jsme se sestrou chodili sbírat na trať uhlí, které vypadlo z projíždějících vlaků.

Vstup 8 MARKÉTA

V roce 1948 oba rodiče skončili v nemocnici, kde tatínek zemřel. Maminka tam zůstala a o děti se mezitím starala rodina.

Josef Čegan

Tatku a mamku odvezli do nemocnice. Tatka tam umřel a mamka se to dozvěděla až těsně před jeho pohřbem. Mamka musela zůstat v nemocnici. Neměl se o nás kdo starat. Nás si pak rozebrala rodina.

MARKÉTA

Pan Čegan bydlel u tety. Starší bratr Milan a sestra Marie bydleli u strýce. Bratra Petra a sestru Aničku si ale vzal do péče přednosta stanice. Maminka se o jejich návrat musela soudit. Anička se domů vrátila po třech letech, když byla ve třetí třídě a bratr Petr až po osmi v osmé.

Vstup 9 SÁRA

Pan Čegan v dospívání studoval na strojího zámečnicka a vyučil se jím v 17 a půl letech.

Josef Čegan

Chodil jsem také na noční směny. Pracoval jsem ve Vagónce ve Studénce. Celý svůj plat jsem dával mamince, která to neměla jednoduché. Stejně tak vypomáhal bratr Petr. Mamka neměla důchod, kvůli svému původu. Musela si přivydělávat pletením svetrů.

Vstup 10 SOFIE

Pan Čegan nemá na vojnu negativní vzpomínky. Jednoho kamaráda z vojny vídá až do dnes. Přátelství jim vydrželo 58 let. Na vojně to neměl těžké. Byl totiž dobrý sportovec a to mu vojnu usnadnilo.

Josef Čegan

Říkali mi Limča a později Cukrik, protože jsem nepil pivo, ale tuto chybu jsem pak napravil na brigádě v JZD. Můj nejhorší zážitek z vojny je když mi jako veliteli družstva zemřel můj kamarád a podřízený v Chebu, kde jsme byli hrát volejbal. Snažil se naskočit na odjíždějící vlak. Spadl však pod něj a zemřel.

Vstup 10 AMÉLIE

Pan Čegan nikdy neměl a stále nemá kladný vztah ke komunismu.

Josef Čegan

Nikdy jsem nebyl v pionýru ani ve svazu. Mamka by mě za to hnala. Víím, co vše jí taky komunisti dělali. Komunismus je hrozná věc.

Vstup 11 TEREZA

V roce 1965 potkal svou životní lásku Zdeňku a s ní má dvě dcery a tři vnuky.

Josef Čegan

První dcera se nám narodila roku 1967. Druhá se nám narodila v roce 71. V roce 1977 jsme se přestěhovali ze Studénky do Rožnova, kde jsme svépomocí postavili dům. Se stavbou domu nám velmi pomohla rodina.

Vstup 12 SÁRA

Jaké zážitky vás v životě nejvíce poznamenaly?

Josef Čegan -

Velmi těžce jsem nesl postupné umírání mých sourozenců a maminky. V životě mě nejvíce vždy zasáhl odchod mých blízkých.

Josef Čegan +

Největší radost mám z mojí rodiny. Celý život jsem se ale radoval z každodenních maličkostí jako jsou sport, sběr hřibů, sběr kamenů v řekách a lesích Valašska a vandrování po okolí Rožnova.

ZÁVĚR AMÉLIE

Politické režimy na neměly na život pana Čegana v dospělosti tak velký dopad. Tím že byl dobrý dělník neměl žádné problémy a o politiku se nestaral.

Z příběhu pana Čegana jsme si odnesly, že rodina je vždy to nejdůležitější a že bychom se měli radovat i z každé maličkosti.